การศึกษาการให้คำปรึกษากลุ่มครอบครัวมีส่วนร่วมที่เน้นแนวคิดพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และ พฤติกรรม ต่อภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยเอคส์ที่ ที่เข้าโครงการรับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส โรงพยาบาลพระสมุทรเจดีย์ฯ จังหวัดสมุทรปราการ

นางสาวสมหมาย ปัสสา

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2550 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF USING FAMILY PARTICIPATION IN GROUP COUNSELING EMPHAZISING RATIONAL EMOTIVE BEHAVIOR MODEL ON DEPRESSION OF AIDS PATEINT REGISTER TO ANTIRETROVIRAL DRUGS THERAPY PROGRAM, PRASAMUTJEDEE HOSPITAL, SAMUTPRAKARN PROVINCE

Miss. Sommai Passa

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing

Faculty of Nursing

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

หัวข้อโครงการศึกษาอิสระ การศึกษาการให้คำปรึกษากลุ่มครอบครัวมีส่วนร่วมที่เน้นแนวคิด พิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม ต่อภาวะซึมเศร้าของ ผู้ป่วยเอคส์ที่เข้าโครงการรับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส โรงพยาบาลพระสมุทรเจคีย์ฯ จังหวัดสมุทรปราการ นางสาวสมหมาย ปัสสา โดย การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช สาขาวิชา อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.เพ็ญพักตร์ อุทิศ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับโครงการศึกษาอิสระ ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต คณบคีคณะพยาบาลศาสตร์ (รองศาสตราจารย์ ร.ต.อ.หญิง คร.ยุพิน อังสุโรจน์) คณะกรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ (รองศาสตราจารย์ คร.อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย) _______อาจารย์ที่ปรึกษา (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.เพ็ญพักตร์ อุทิศ) hat gl กรรมการ (คร.เพ็ญนภา กุลนภาคล)

สมหมาย ปัสสา : การศึกษาการให้คำปรึกษากลุ่มครอบครัวมีส่วนร่วมที่เน้นแนวคิด พิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรมต่อภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยเอคส์ที่เข้าโครงการรับ การรักษาด้วยยาต้านไวรัส โรงพยาบาลพระสมุทรเจดีย์ฯ จังหวัดสมุทรปราการ (A STUDY OF USING FAMILY PARTICIPATION IN GROUP COUNSELING EMPHAZISING RATIONAL EMOTIVE BEHAVIOR MODEL ON DEPRESSION OF AIDS PATIENTS REGISTER TO ANTIRETROVIRAL DRUGS THERAPY PROGRAM, PRASAMUTJEDEE HOSPITAL, SAMUTPRAKAN PROVINCE) อ.ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาตราจารย์ คร. เพ็ญพักตร์ อุทิศ, 151 หน้า.

การศึกษาโครงการศึกษาอิสระเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วย เอคส์ที่เข้าโครงการรับการรักษาด้วยยาด้านไวรัสก่อนและหลังได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มครอบครัวมี ส่วนร่วมที่เน้นแนวคิดพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ป่วยเอดส์ที่เข้า โครงการยาต้านไวรัสเอคส์ จำนวน 20 คน ได้รับจากการคัดเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์คุณสมบัติจาก ผู้ป่วยเอคส์ที่มารับบริการที่แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลพระสมุทรเจคีย์ฯ จังหวัดสมุทรปราการ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่เน้นการพิจารณาเหตุผล และพฤติกรรม ซึ่งพัฒนามาจากทฤษฎีบุคลิกภาพแบบ A-B-C ของ Ellis (1961) ผ่านการตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน กำกับการศึกษาโดยใช้แบบประเมินความคิด อัตโนมัติด้านลบของ Hollon and Kendall (1980) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบวัดภาวะซึมเศร้าด้วย ตนเองของ Beck (Beck Depression Inventory) ซึ่งเครื่องมือ 2 ชุดหลัง มีค่าความเที่ยงโคยใช้ สัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีของครอนบราค เท่ากับ 0.81 เท่ากัน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าก่อนและหลังการ คำเนินโครงการโคยใช้สถิติทคสอบที่ (Dependent t-test)

ผลการศึกษาที่สำคัญ มีคังนี้

ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังให้คำปรึกษากลุ่มครอบครัวมีส่วนร่วมที่เน้นแนวคิดพิจารณา เหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม คะแนนเฉลี่ยภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยเอคส์ที่เข้า โครงการรับการรักษาด้วย ยาต้านไวรัส มีค่าต่ำกว่าก่อนให้คำปรึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ < .05 ($\overline{X}$ = 19.2 และ 25.2 ตามลำคับ, t = 7.86)

พามถาพบ, t = 7.86) สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช ลายมือชื่อนิสิต ปีการศึกษา 2550 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

4977819436: MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEY WORD: GROUP COUNSELING / DEPRESSION / PERSON WITH HIV

SOMMAI PASSA: A STUDY OF USING FAMILY PARTICIPATION IN GROUP COUNSELING EMPHAZISING RATIONAL EMOTIVE BEHAVIOR

MODEL ON DEPRESSION OF AIDS PATEINT REGISTER TO

ANTIRETROVIRAL DRUGS THERAPY PROGRAM, PRASAMUTJEDEE

HOSPITAL, SAMUTPRAKARN PROVINCE

INDEPENDENT STUDY ADVISOR: Asst. Prof. PENPAKTR UTHIS, Ph.D., 151 pp.

The purpose of this independent study project was to compare depression of AIDS patient register to antiretroviral drugs therapy program before and after receiving a group counseling emphazising rational emotive behavior model. The sample of 20 depressed AIDS patient who registered to antiretroviral drugs therapy program and met the inclusion criteria were recruited from out- patient department, Prasamutjedee hospital, Samutprakarn province. The instruments used in this study was the program on counseling emphazising rational emotive behavior model which was developed based on A-B-C personality theory of Ellis (1961). It was validated by 3 professional experts. The Automatic Thoughts Questionaire (Hollon and Kendall, 1980) was used to monitor the study intervention. Data was collected using the modified Beck Depression Inventory. two latter instruments had the same Cronbach's Alpha coefficient reliability as of .81. The study data were analyzed using percentage, mean and standard deviation. Dependent t - tests was used to compare mean of pretest and posttest depression scores.

Major finding was as follows:

The finding revealed that after using counseling emphazising rational emotive behavior model mean depression score of AIDS patients register to antiretroviral drugs therapy program was significantly lower than that before at p<.05 level ($\overline{X}$ = 19.20 and 26.20, respectively; t=7.86).

Field of study Mental Health and Psychiatric Student's signature. Symmat Academic year 2007

Advisor's signature length Uhis

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผศ. คร.เพ็ญพักตร์ อุทิศ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ ผู้ซึ่งได้ให้ความรู้ ชี้แนะแนวทางในการศึกษา เป็นทั้งแรง บันคาลใจให้ผู้ศึกษาเกิดความมุ่งมั่น ตลอดจนให้ความเมตตา เอาใจใส่ และให้กำลังใจผู้ศึกษา ตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ คร.อรพรรณ ถือบุญธวัชชัย ประธาน กรรมการสอบ อาจารย์ คร.เพ็ญนภา กุลนภาคล คณะกรรมการสอบ ที่ให้ความกรุณาให้ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้ และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ความกรุณา ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษาในการพัฒนา ตนเอง และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่คณะพยาบาลศาสตร์ทุกท่าน ที่ช่วยอำนวยความสะควกในการ ติดต่อเอกสารในการคำเนินการศึกษา

ขอขอบคุณกรมสุขภาพจิตที่ให้โอกาสและสนับสนุนทุนตลอคการศึกษา ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลพระสมุทรเจคีย์ฯ นพ.จอมเทพ หวังสันติตระกูล หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลคุณเกษร ลิ้มเนียม เจ้าหน้าที่งานจิตเวช และทีม พัฒนาคุณภาพ โรงพยาบาลพระสมุทรเจคีย์ฯ และเพื่อนๆทุกคน ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือให้การ คำเนินการตามโครงการสำเร็จลูล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ คุณแม่คม ปัสสา ผู้ที่ให้ชีวิต สติปัญญา และเป็นแรงบันคาลใจ ให้ผู้ ศึกษามีความเข้มแข็งทั้งทางร่างกายและจิตใจ และครอบครัวเข็มพิลาทุกท่าน คุณเจษฎา คุณอุษณีย์ และหลานทั้ง สองคน ที่เป็นกำลังใจและคอยช่วยเหลือตลอคมา

ท้ายสุดนี้คุณค่าและประโยชน์ที่มีอยู่ในโครงการศึกษาอิสระนี้ ผู้ศึกษาขอมอบแค่ กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ป่วยเอคส์และสมาชิกครอบครัวทุกท่าน ให้มีสุขภาพกาย สุขภาพใจที่ สมบูรณ์ตลอคไป

สารบัญ

	หน้า
บทกัดย่อภาษาไทย	3
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	น
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	প্র
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	6
แนวเหตุผลและสมมติฐานการศึกษา	6
ขอบเขตการศึกษา	11
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา	11
ประโยชน์ที่คาคว่าจะได้รับ	13
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
บทที่ 3 วิธีคำเนินการศึกษา.	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	54
การคำเนินการศึกษา	61
การวิเคราะห์ข้อมูล	95
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	96
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	101
รายการ อ้างอิง	110
ภาคผนวก	
ุภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	118
ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการศึกษา	121
ภาคผนวก ค ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	129
ภาคผนวก ค ตัวอย่างบทสนทนาการให้คำปรึกษา	145
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	151

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางที่ 1 แสคงคะแนนความคิดอัตโนมัติด้านลบ หลังการให้การปรึกษา	94
	กลุ่มครอบครัวมีส่วนร่วมที่เน้นแนวคิดพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และ	
	พฤติกรรม ของผู้ป่วยเอคส์ที่มีภาวะซึมเศร้า	
2	4	97
	การศึกษา สถานภาพสมรส ระยะเวลาการติดเชื้อที่เข้าโครงการรับยาต้าน	
	ไวรัส และ แหล่งสนับสนุนทางสังคม	
3	ตารางที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนภาวะซึมเศร้าของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลัง	99
	การให้คำปรึกษากลุ่มครอบครัวมีส่วนร่วมที่เน้นแนวคิคพิจารณาเหตุผล	
	อารมณ์ และพฤติกรรม	